

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 532/2016-87

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. novembra 2016 v senáte zloženom z predsedu Milana Ľalíka, sudkyne Marianny Mochnáčovej a sudcu Petra Brňáka prerokoval prijatú sťažnosť spoločnosti Festin, a. s., Plynárska 7/A, Bratislava, zastúpenej advokátkou JUDr. Silviou Prednou, Advokátska kancelária Silvia Predná, s. r. o., Plynárska 7/A, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, základného práva na rovnosť účastníkov konania podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s namietaným porušením čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 1 Cob 286/2014-669 z 23. apríla 2015 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Obdo 46/2015 z 30. marca 2016 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo spoločnosti Festin, a. s., na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 1 Cob 286/2014-669 z 23. apríla 2015 porušené boli.

2. Základné právo spoločnosti Festin, a. s., na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Obdo 46/2015 z 30. marca 2016 porušené boli.

3. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1 Cob 286/2014-669 z 23. apríla 2015 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Obdo 46/2015 z 30. marca 2016 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

4. Krajský súd v Bratislave a Najvyšší súd Slovenskej republiky sú povinné solidárne uhradiť spoločnosti Festin, a. s., trovy právneho zastúpenia v sume 363,80 € (slovom tristošesťdesiattri eur a osemdesiat centov) na účet advokátky JUDr. Silvie Prednej, Advokátska kancelária Silvia Predná, s. r. o., Plynárenská 7/A, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

5. Sťažnosti spoločnosti Festin, a. s., vo zvyšnej časti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Priebeh konania

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. júla 2016 doručená sťažnosť spoločnosti Festin, a. s., Plynárenská 7/A, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva na rovnosť účastníkov

konania podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v spojení s namietaným porušením čl. 1 ods. 1 ústavy rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 1 Cob 286/2014-669 z 23. apríla 2015 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Obdo 46/2015 z 30. marca 2016 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola ako žalovaná účastníčkou súdneho konania vedeného Okresným súdom Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 25 Cb 211/2009, v ktorom sa spoločnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „žalobca“), domáhala proti sťažovateľke zaplata sumy 1 251 930,23 € s príslušenstvom z titulu nárokov na províziu za ním vykonávanú činnosť podľa zmlúv uzavretých medzi účastníkmi.

3. Okresný súd rozsudkom č. k. 25 Cb 211/2009-577 z 10. apríla 2014 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) uložil sťažovateľke povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 981 871,47 € s príslušenstvom, trovy konania a v prevyšujúcej časti žalobcom uplatnených nárokov žalobu zamietol.

4. Krajský súd napadnutým rozsudkom na odvolanie sťažovateľky potvrdil rozsudok okresného súdu.

5. Sťažovateľka proti rozsudku krajského súdu podala dovolanie, ktorého prípustnosť dôvodila danosťou vady konania podľa § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho konania (ďalej len „OSP“) spočívajúcej v odňatí možnosti konať pred súdom. Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie sťažovateľky odmietol ako neprípustné.

6. Sťažovateľka namieta porušenie ňou označených práv rozsudkom krajského súdu, ako aj uznesením najvyššieho súdu, pričom na 68 stranách sťažnosti prezentuje svoju rozsiahlu sťažnostnú argumentáciu (okrem zhrnutia priebehu namietaného konania, obsahu súdnych rozhodnutí a opravných prostriedkov, označenia práv, ktorých porušenie namieta,

odôvodnenia prípustnosť sťažnosti, navrhovaného petitu, návrhu na odklad vykonateľnosti a navrhovaných dôkazov) a navrhuje, aby ústavný súd o jej sťažnosti rozhodol nálezom, ktorým vysloví porušenie jej označených práv (základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, základného práva na rovnosť účastníkov konania podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s porušením čl. 1 ods. 1 ústavy) rozsudkom krajského súdu a uznesením najvyššieho súdu, zruší rozsudok krajského súdu a uznesenie najvyššieho súdu a vec vráti krajskému súdu na ďalšie konanie a krajskému súdu a najvyššiemu súdu uloží povinnosť nahradiť trovy právneho zastúpenia sťažovateľky.

7. Sťažovateľka tiež navrhla, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť rozsudku krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu, a svoj návrh odôvodnila prebiehajúcim exekučným konaním (vedeným okresným súdom pod sp. zn. 57 Er 2704/2015, ktoré vykonáva súdna exekútorka [REDAKOVANÉ], pod číslom exekúcie [REDAKOVANÉ] o vymoženie pohľadávky 981 871,47 € s príslušenstvom od sťažovateľky), čím sťažovateľke hrozia „*nenapraviteľné nepriaznivé následky a to aj vzhľadom na to, že v zmysle ust. § 61 Exekučného poriadku v exekučných konaniach platí zásada zákazu navrátenia do predošlého stavu a aj vzhľadom na výšku pohľadávky, ktorá má byť predmetnou Exekúciou vymožená. Naproti tomu Žalobcovi odložením vykonateľnosti Rozsudku Odvolacieho súdu v spojení s Rozsudkom Prvostupňového súdu nehrozí žiadna vážna ujma...*“.

8. Ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 532/2016-40 zo 14. septembra 2016 prijal sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie a zároveň odložil vykonateľnosť rozsudku krajského súdu.

9. [REDAKOVANÉ] (žalobca), v zastúpení advokátom Mgr. Zdenkom Nováčkom, Brančská 7, Bratislava, podaním doručeným ústavnému súdu 3. októbra 2016 navrhla, resp. oznámila svoj vstup do konania ako vedľajší účastník

argumentujúc právnym záujmom na jeho výsledku a ústavný súd jej listom zo 4. októbra 2016 zaslal na vedomie sťažnosť sťažovateľky spolu s uznesením o prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

10. Krajský súd sa vyjadril podaním sp. zn. Spr. 3505/16 doručeným ústavnému súdu faxom 7. októbra 2016 a poštou 13. októbra 2016 a najvyšší súd podaním č. k. KP 3/2016-64, Nobs 80/2016 doručeným ústavnému súdu 17. októbra 2016. Tieto vyjadrenia boli listami zo 17. októbra 2016 zaslané spoločnosti [REDACTED] (žalobca), na vedomie a sťažovateľke na zaujatie stanoviska. Sťažovateľka zaujala stanovisko k vyjadreniu krajského súdu a najvyššieho súdu podaním doručeným ústavnému súdu mailom 28. októbra 2016 a poštou 2. novembra 2016.

11. Sťažovateľka, krajský súd i najvyšší súd vo svojich vyjadreniach vyjadrili súhlas s upustením od ústneho pojednávania ústavného súdu vo veci samej v zmysle § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože vzhľadom na obsah sťažnosti, jej príloh a doručených vyjadrení dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Zhrnutie predmetu namietaného konania a záverov všeobecných súdov

12. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že žalobca mal realizovať v prospech sťažovateľky činnosť podľa zmluvy z 29. mája 2006 označenej ako „Zmluva o sprostredkovaní... uzavretá podľa... § 566 a nasl. Obchodného zákonníka“ (teda podľa ustanovení Obchodného zákonníka o mandátnej zmluve) uzavretej medzi sťažovateľkou a žalobcom (ďalej aj „zmluva 1“). Obdobnú činnosť ako žalobca mala vykonávať v prospech sťažovateľky aj spoločnosť [REDACTED] (ďalej aj „maklér“), a to na základe zmluvy z 11. mája 2006 označenej ako „Zmluva o sprostredkovaní... uzavretá podľa... § 566 a nasl. Obchodného zákonníka“ (teda podľa ustanovení Obchodného zákonníka o mandátnej zmluve), uzavretej medzi

sťažovateľkou a partnerom. Uzavretie tejto zmluvy s maklérom sprostredkoval pre sťažovateľku žalobca na základe zmluvy o sprostredkovaní č. 2/2006 z 1. mája 2006 (ďalej len „zmluva o sprostredkovaní makléra“ alebo aj „zmluva 2“) uzavretej medzi žalobcom a sťažovateľkou, podľa ktorej vzniká žalobcovi nárok na províziu za činnosti realizované maklérom v prospech sťažovateľky.

13. Zmluvné podmienky týkajúce sa oprávnenia sťažovateľky, vymedzenie predmetu zmluvy a podmienok vzniku nároku žalobcu na províziu sú totožné, a to v zmluve 1 uzavretej so žalobcom 29. mája 2006, ako aj v zmluve 2 uzavretej s maklérom 11. mája 2006. V bodoch 1.1 oboch zmlúv je deklarované oprávnenie sťažovateľky na základe mandátnej zmluvy uzavretej s poisťovňou Union zdravotná poisťovňa „*v mene a na účet zdravotnej poisťovne zabezpečovať prijímanie prihlášok na verejné zdravotné poistenie a s tým súvisiace konzultačno – informačné aktivity pri vyplňaní a preberaní prihlášok na verejné zdravotné poistenie*“ a v bode 1.2 jej oprávnenie činnosť uvedenú v bode 1.1 zmlúv vykonávať osobne alebo prostredníctvom tretích osôb. Predmet zmluvy bol vymedzený v bodoch 2.1 oboch zmlúv tak, že záväzok žalobcu aj makléra spočíva v zariadení obchodnej záležitosti, ktorou je „*sprostredkovanie prijatia a potvrdenia prihlášok zdravotnou poisťovňou a s tým súvisiace konzultačne - informačné aktivity pri vyplňaní a preberaní prihlášok*“ s tým, že sťažovateľka splnomocňuje žalobcu „*na preberanie prihlášok na verejné zdravotné poistenie poskytované zdravotnou poisťovňou*“. Sťažovateľka sa zaviazala v bodoch 2.2 oboch zmlúv zaplatiť žalobcovi, resp. podľa zmluvy 2 maklérovi odmenu vo výške a za podmienok uvedených v zmluve a provízijských podmienkach tvoriacich jej prílohu „*za vykonávanie činnosti podľa tejto zmluvy, t. j. za sprostredkovanie prijatia a potvrdenia prihlášky zdravotnou poisťovňou*“. Podľa bodov 4.2 oboch zmlúv žalobcovi, resp. podľa zmluvy 2 maklérovi vzniká nárok na odmenu (províziu), ak sú súčasne splnené tri podmienky, a to prvá podmienka „*prihláška, ktorá je riadne vyplnená, vlastnoručne podpísaná poistencom a jej súčasťou sú všetky požadované prílohy, je podaná zmluvnému partnerovi [REDAKOVANÉ] (zdravotnej poisťovni)*“, druhá podmienka „*zmluvný partner [REDAKOVANÉ] (zdravotná poisťovňa) prihlášku prijme*“ a tretia podmienka „*Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou neoznámí zmluvnému partnerovi [REDAKOVANÉ] (zdravotnej poisťovni)... najneskôr do 31. októbra*

kalendárneho roka prijatie alebo potvrdenie prihlášky poistenca inou zdravotnou poisťovňou, alebo určí, že iná zdravotná poisťovňa sa má stať príslušnou zdravotnou poisťovňou“. Podmienky vzniku nároku žalobcu na províziu z činnosti realizovanej ním sprostredkovaným maklérom v prospech sťažovateľky boli vymedzené v zmluve o sprostredkovaní z 1. mája 2006 v bode 3.1 druhej vete tak, že žalobca „*má nárok na odmenu... za každú prihlášku na verejné zdravotné poistenie, ktorej prijatie a potvrdenie v zdravotnej poisťovni sprostredkoval... maklér“*, s tým, že podľa bodu 3.2.1 žalobcovi vznikne nárok na odmenu, ak maklérovi vznikne nárok na odmenu podľa zmluvy, ktorú sprostredkoval žalobca. Podľa bodov 4.3 oboch zmlúv (t. j. zmluvy, podľa ktorej vykonával činnosť žalobca, a zmluvy, podľa ktorej vykonával činnosť maklér), ako aj podľa bodu 3.3 zmluvy o sprostredkovaní makléra, odmena (provízia) je splatná raz do roka na základe vyúčtovania činnosti žalobcu (resp. činnosti makléra) zo strany sťažovateľky s tým, že vyúčtovanie doručí sťažovateľka žalobcovi do 60 dní od posledného dňa provízneho obdobia, za ktoré sa vyhotovuje.

14. Žalobca v konaní tvrdil, že preberanie prihlášok fyzických osôb na zdravotné poistenie zabezpečených žalobcom, resp. maklérom sa uskutočňovalo prostredníctvom preberacích protokolov vypracovaných sťažovateľkou. Podľa žalobcu preberacie protokoly preukazujú odovzdanie prihlášok žalobcom, resp. maklérom a ich prevzatie sťažovateľkou. Zdravotná poisťovňa podľa žalobcu prihlášky prevzaté sťažovateľkou podľa preberacích protokolov zaevidovala vo svojom informačnom systéme a pridela im identifikačné číslo. Žalobca uviedol, že od sťažovateľky nedostal žiadne oznámenie úradu „*o prijatí konkrétnej prihlášky inou zdravotnou poisťovňou“*. Podľa žalobcu k vzniku nároku na províziu v súlade so zmluvnými podmienkami došlo samotným prevzatím prihlášok sťažovateľkou od žalobcu, resp. od makléra na základe preberacích protokolov nezávisle od toho, či následne boli tieto prihlášky zdravotnou poisťovňou aj potvrdené, a teda či došlo k vzniku právneho vzťahu poistenia medzi poistencom a zdravotnou poisťovňou. Žalobca zároveň tvrdil, že sťažovateľkou mu neboli predložené vyúčtovania jeho činnosti v zmysle medzi nimi uzavretých zmlúv. Pokiaľ ide o špecifikáciu nárokov žalobcu na províziu, žalobca tvrdil, že podľa preberacích protokolov sťažovateľka od žalobcu a od makléra spolu prevzala 37 766 prihlášok. Nárok na províziu vyčísľoval násobkom jednotkovej odmeny

za prihlášku (ktorá bola odlišná u jednotlivých vekových kategórii osôb, ktoré sa prihlasovali na poistenie) a počtom prihlášok (uvedením ich počtov podľa vekových kategórií prihlasovateľov na poistenie), s rozlíšením prihlášok zabezpečených žalobcom a prihlášok zabezpečených maklérom.

15. Sťažovateľka v priebehu konania považovala za sporné žalobcom uplatňované nároky, pričom namietala nesplnenie zmluvne dohodnutých podmienok pre vznik nároku žalobcu na províziu. Podľa sťažovateľky zo zmlúv, ktorými sa spravovala spolupráca účastníkov, predmet činnosti a záväzok žalobcu, resp. makléra, spočíval v sprostredkovaní nielen prijatia, ale aj potvrdenia prihlášok zdravotnou poisťovňou, teda nárok na províziu žalobcovi vznikol len v prípade, ak došlo aj k potvrdeniu prijatia prihlášky poisťovňou, t. j. k vzniku zmluvného vzťahu medzi poistencom a poisťovňou. Sťažovateľka tvrdila, že žalobcovi každý kalendárny mesiac zasielala vyúčtovania a že žalobca dostal aj záverečné vyúčtovanie. Sťažovateľka poukázala na to, že provízne podmienky boli splnené spolu pri 18 250-tich prihlášok, ktoré podľa oznámenia poisťovne boli potvrdené a za sprostredkovanie prijatia a potvrdenia ktorých vznikol žalobcovi nárok na províziu spolu v sume 40 804 330 Sk, ktorá mu bola aj uhradená. Ďalej sťažovateľka konkretizovala dôvod nesplnenia províznych podmienok a nenaplnenia predmetu zmluvných vzťahov v prípade ostatných prihlášok, za ktoré si žalobca uplatňoval nároky na províziu.

16. Okresný súd v odôvodnení rozsudku zhrnul obsah žaloby, konštatoval, že vo veci vykonal dokazovanie vypočutím právnych zástupcov účastníkov, výsluchom svedkov [REDACTED] a [REDACTED] a „*oboznámil sa s listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah spisu*“ a po takto vykonanom dokazovaní zistil skutkový stav veci. V ďalšej časti odôvodnenia rozsudku okresný súd prezentuje ním zistený skutkový stav veci, a to konštatovaním východiskových zmluvných vzťahov, zhrnutím stanovísk sťažovateľky, zhrnutím stanovísk žalobcu, zhrnutím svedeckej výpovede svedka [REDACTED] a svedka [REDACTED]. Následne okresný súd cituje ustanovenia zmluvy a zákonné ustanovenia.

17. Okresný súd vlastné skutkové a právne závery k vyhovujúcej časti svojho rozsudku zhrnul v odôvodnení takto:

„Navrhovateľ sa podaným návrhom domáha zaplatenia odmeny z mandátnej zmluvy (Zmluva 1) a zo zmluvy o sprostredkovaní (Zmluva 2), ktoré boli medzi účastníkmi uzavreté v písomnej forme. Jednotlivé ustanovenia zmluvy upravujúce práva a povinnosti zmluvných strán ako aj podmienky, za ktorých vzniká nárok na odmenu – províziu sú určité a zrozumiteľné. Na to, aby navrhovateľovi vznikol nárok na províziu, museli byť kumulatívne splnené podmienky špecifikované v druhom odseku štvrtého Článku mandátnej zmluvy, a to podanie riadne vyplnenej a podpísanej prihlášky zdravotnej poisťovni (preukázané preberacími protokolmi), prijatie prihlášky zdravotnou poisťovňou (preukázané zaevidovaním jednotlivých prihlášok v informačnom systéme zdravotnej poisťovne a pridelenie identifikačného čísla) a neoznámenie ÚDZS zdravotnej poisťovni do 31.10., prijatie prihlášky inou poisťovňou alebo určenie poistného vzťahu s inou poisťovňou (preukázané nepredložením stanovísk k jednotlivým prihláškam).

V prípade Zmluvy 1 boli provízne podmienky splnené u 13.367 kusov prihlášok poistencov vo veku 0-17 rokov, u 16.240 kusov prihlášok poistencov vo veku 18-50 rokov a u 2.086 kusov prihlášok poistencov vo veku nad 50 rokov. Výška provízie tak predstavuje u poistencov vo veku 0-17 rokov 665.554,67 EUR ($13.367 \times 1.500,- \text{ Sk} = 20.050.500,- \text{ Sk}$), u poistencov vo veku 18-50 rokov 1.617.207,73 EUR ($16.240 \times 3.000,- \text{ Sk} = 48.720.000,- \text{ Sk}$) a u poistencov vo veku nad 50 rokov 34.621,26 EUR ($2.086 \times 500,- \text{ Sk} = 1.043.000,- \text{ Sk}$), t. j. v celkovej sume 2.317.383,66 EUR.

V prípade Zmluvy 2 boli provízne podmienky splnené u 428 kusov prihlášok poistencov vo veku 0-17 rokov, u 1.421 kusov prihlášok poistencov vo veku 18-50 rokov a u 134 kusov prihlášok poistencov vo veku nad 50 rokov. Výška provízie tak predstavuje u poistencov vo veku 0-17 rokov 5.540,73 EUR ($428 \times 390,- \text{ Sk} = 166.920,- \text{ Sk}$), u poistencov vo veku 18-50 rokov 12.735,51 EUR ($1.421 \times 270,- \text{ Sk} = 383.670,- \text{ Sk}$) a u poistencov vo veku nad 50 rokov 667,20 EUR ($134 \times 150,- \text{ Sk} = 20.100,- \text{ Sk}$), t. j. v celkovej sume 18.943,44 EUR.

Provízia za obe zmluvy tak predstavuje sumu 2.336.327,09 EUR. Po odpočítaní zaplateného preddavku v sume 1.354.455,62 EUR ($40.804.330,- \text{ Sk}$) navrhovateľovi zostala nevyplatená provízia vo výške 981.871,47 EUR, na zaplatenie ktorej súd odporcu zaviazal. ...

V prípade Zmluvy 1 neboli provízne podmienky splnené u 1 881 kusov prihlášok poistencov vo veku 0-17 rokov, u 1 712 kusov prihlášok poistencov vo veku 18-50 rokov a u 162 kusov prihlášok poistencov vo veku nad 50 rokov. Výška provízie tak predstavuje u poistencov vo veku 0-17 rokov 93.656,64 EUR (1.881 x 1.500,- Sk = 2.821.500,- Sk), u poistencov vo veku 18-50 rokov 170.483,97 EUR (1.712 x 3.000,- Sk = 5.136.000,- Sk) a u poistencov vo veku nad 50 rokov 2.688,71 EUR (162 x 500,- Sk = 81.000,- Sk), t. j. v celkovej sume 266.829,32 EUR.

V prípade Zmluvy 2 neboli provízne podmienky splnené u 80 kusov prihlášok poistencov vo veku 0-17 rokov, u 232 kusov prihlášok poistencov vo veku 18-50 rokov a u 23 kusov prihlášok poistencov vo veku nad 50 rokov. Výška provízie tak predstavuje u poistencov vo veku 0-17 rokov 1.035,65 EUR (80 x 390,- Sk = 31.200,- Sk), u poistencov vo veku 18-50 rokov 2.079,27 EUR (232 x 270,- Sk = 62.640,- Sk) a u poistencov vo veku nad 50 rokov 114,52 EUR (23 x 150,- Sk = 3.450,- Sk), t. j. v celkovej sume 3.229,44 EUR.

Provízia za obe zmluvy, na ktorú navrhovateľovi nevznikol nárok, tak predstavuje sumu 270.058,76 EUR, v ktorej časti, vrátene úroku z omeškania z tejto sumy, súd návrh ako nedôvodný zamietol. “

18. Okresný súd sa s obranou sťažovateľky v konaní vysporiadal v odôvodnení svojho rozsudku takto:

«Argumenty odporcu súd považuje za neopodstatnené a účelové v snahe vyhnúť sa splneniu svojej zmluvnej povinnosti zaplatiť dojednanú províziu. Predmet Zmluvy 1 (rovnako sa to týka aj sprostredkovaného makléra, s ktorým mal odporca uzavretú v podstate obsahovo totožnú zmluvu) totižto nespočíval v povinnosti navrhovateľa (resp. makléra) zabezpečiť vznik právneho vzťahu medzi zdravotnou poisťovňou Union a poistencom, ale iba v zariadení obchodnej záležitosti, ktorou bolo sprostredkovanie prijatia a potvrdenia prihlášok zdravotnou poisťovňou a s tým súvisiace konzultačno-informačné aktivity pri vyplňaní a preberám prihlášok (Článok 2. ods. 2.1 Zmluvy 1). Takýto predmet zmluvy účastníci opätovne zdôraznili aj v nasledujúcom odseku Článku 2. „Za vykonávanie činnosti podľa tejto Zmluvy, t. j. za sprostredkovanie prijatia a potvrdenia prihlášky zdravotnou poisťovňou, sa zaväzuje platiť [REDAKOVANÉ] Partnerovi odmenu...“ Z uvedených ustanovení je zrejmé, že úlohou a povinnosťou navrhovateľa bolo iba

sprostredkovať prijatie a potvrdenie prihlášky poisťovňou a nie zabezpečiť vznik poistného vzťahu medzi poisťovňou a potenciálnym poistencom. Na to nadväzujú aj Provízne a platobné podmienky, po splnení ktorých vzniká navrhovateľovi nárok na odmenu. Bezchybná prihláška musela byť jednak podaná zdravotnej poisťovni (4.2.1), tá ju prijme (4.2.2) a ÚDZS jej neoznámi najneskôr do 31.10. prijatie alebo potvrdenie prihlášky inou zdravotnou poisťovňou alebo určí, že príslušnou zdravotnou poisťovňou sa má stať iná poisťovňa. Za takto nastavených províznych podmienok je potom bezpredmetné riešiť odporcom namietanú neplatnosť druhej a ďalších v poradí vyplnených prihlášok, ich statusy určené zdravotnou poisťovňou, oprávnenie poisťovne nezaslať každú prihlášku ÚDZS na posúdenie a pod. Pokiaľ totiž poisťovňa vyplnenú prihlášku prijala a odporca neoznámil navrhovateľovi, ktoré prihlášky nie je možné prijať aj so zdôvodnením, muselo byť k prihláškam vydané negatívne stanovisko ÚDZS, aby navrhovateľovi za odovzdané prihlášky nevníkol nárok na províziu. Odporca však takéto stanoviská k prihláškam v konaní nepredložil.»

19. V ďalšej časti odôvodnenia okresný súd menuje okrem iných sťažovateľkou navrhnuté dôkazy a odôvodňuje, prečo nevyhovel jej návrhom, takto:

„... tieto návrhy na doplnenie dokazovania súd zamietol, nakoľko ich považuje za neúčelné, nadbytočné a nehospodárne.“

20. Krajský súd svoje závery v napadnutom rozsudku odôvodnil takto:

«Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 212 ods. 1 O. s. p., prejednal vec podľa § 214 ods. 2 O. s. p. bez nariadenia pojednávania a po oboznámení sa s obsahom spisu, dôvodmi odvolania odporcu, ako aj s vyjadrením navrhovateľa k odvolaniu a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, keď rozsudok súdu prvého stupňa je v napadnutej časti vecne správny.

Odvolací súd mal za to, že súd prvého stupňa dostatočným spôsobom zistil skutkový stav veci a vyvodil z neho i správne právne závery. Odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa v zmysle ust. § 219 ods. 2 O. s. p., ktoré považuje za vecne správne a v súlade s ust. § 157 ods. 2 O. s. p., pričom na zdôraznenie jeho správnosti uvádza nasledovné.

V predmetnej veci bolo potrebné vyriešiť skutkovú otázku sprostredkovania prihlášok na verejné zdravotné poistenie do Union ZP navrhovateľom (Zmluva 1 uzavretá medzi účastníkmi konania podľa ust. § 566 a nasl. Obchodného zákonníka), resp. ním zabezpečeným maklérom [REDACTED] (Zmluva 2 uzavretá medzi účastníkmi konania podľa ust. § 642 a nasl. Obchodného zákonníka a na základe nej uzavretá zmluva o sprostredkovaní zo dňa 11. 05. 2006 medzi odporcom a spoločnosťou [REDACTED]), ako aj právnu otázku, či boli v prípade týchto sprostredkovaných prihlášok splnené podmienky na vznik nároku navrhovateľa na províziu tak ako sú tieto podmienky stanovené v bode 4 Zmluvy 1 (takisto aj v prípade Zmluvy 2 v spojení so zmluvou uzavretou medzi odporcom a spoločnosťou [REDACTED]).

Odvolaací súd má za to, že záver súdu prvého stupňa o splnení uvedených podmienok u 31.693 kusov prihlášok poistencov pri Zmluve 1 a 1.983 kusov prihlášok poistencov pri Zmluve 2, za ktoré navrhovateľovi podľa rozpisovaných vekových kategórií prislúcha odmena v celkovej výške 981.871,47 Eur, je správny. Rozsah nároku navrhovateľa, v ktorom bola navrhovateľovi priznaná odmena vo výške 981.871,47 Eur, a ktorý tvorí predmet odvolacieho konania, bol v priebehu konania vymedzený podaním zo dňa 13.11.2012 (č. l. 320 spisu a prílohy 2a, 2b, 2c), v ktorom na základe námietok odporcu považoval navrhovateľ svoj nárok za oprávnený minimálne v sume 981.871,47 Eur s tým, že vo zvyšku nároku pripustil možnosť nesplnenia províznej podmienky podľa bodu 4.2.1. zmluvy, opakovaný výskyt prihlášok v preberacích protokoloch, ako aj registrové vady. V časti nároku nad 981.871,47 Eur bol návrh na začatie konania v napadnutom rozsudku zamietnutý, pričom súd prvého stupňa v zhode s navrhovateľom vymedzeným rozsahom nároku, pri ktorom pripustil námietky odporcu, jasne v odôvodnení svojho rozsudku uviedol, za koľko prihlášok v jednotlivých vekových kategóriách pri Zmluve 1 a Zmluve 2 navrhovateľ nemá nárok na províziu. Rovnako jasne súd uviedol aj to, za koľko prihlášok a v ktorých vekových kategóriách pri Zmluve 1 a Zmluve 2 má navrhovateľ nárok na províziu, ktorú mu súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom priznal v celkovej výške 981.871,47 Eur.

Súd zároveň zohľadnil odporcom v jeho vyjadrení z 09. 07. 2012 (č. I. 291 spisu) namietnuté prihlášky (tituly „vrátená“, „interne duplicitné prihlášky“ a „registrové vady“), ktoré boli z celkového počtu prihlášok prijatých zdravotnou poisťovňou Union, a to

pri zmluve 1 - 35.448 kusov a pri zmluve 2 - 2.318 kusov, odpočítané (vylúčené) v rozsahu, v akom bola ich vadnosť pripustená aj navrhovateľom v jeho podaní z 13. 11. 2012 na č. l. 320 – 325 vrátane príloh (navrhovateľ v tomto podaní preukazoval, že odporca nesprávne žiadal vylúčiť časť prihlášok, ktoré buď neboli obsahom žalovaných preberacích protokolov alebo sa u nich odporcom namietaná skutočnosť nevyskytovala). Do takto vylúčených prihlášok boli pritom okrem iného zahrnuté aj vadné prihlášky vrátené navrhovateľovi (dôkaz č. 8 - preberacie protokoly o vrátení vadných (chybných) prihlášok), a prihlášky, ktoré v rámci systému zdravotného poistenia vykazovali registrové vady (úmrtia poistencov, vyhlásenia za mŕtveho, odhlásenie zo systému zdravotného poistenia, atď. - dôkaz odporcu č. 2a druhá časť/2b), v dôsledku čoho námietky odporcu o nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku z dôvodu uznania vylúčenia len časti prihlášok vrátených uvedenými preberacími protokolmi o vrátení vadných (chybných) prihlášok, ako aj jeho námietky o nezohľadnení, že niektoré tlačivá s registrovými vadami (napr. prípady úmrtia, vyhlásenia za mŕtveho) trpeli vadou absolútnej neplatnosti právneho úkonu, považuje odvolací súd za neopodstatnené.

Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, podľa ktorého sú ustanovenia Zmluvy 1 (bod 4.2) upravujúce podmienky, za ktorých vzniká nárok na odmenu - províziu, dostatočne určité a zrozumiteľné, pričom podľa obsahu ide o zmluvu mandátnu podľa § 566 a nasl. Obchodného zákonníka. Na to, aby navrhovateľovi vznikol nárok na províziu, zmluva ustanovila (§ 571 ods. 2 Obchodného zákonníka), že musia byť kumulatívne splnené tieto podmienky; 1/podanie riadne vyplnenej a podpísanej prihlášky zdravotnej poisťovni, 2/ prijatie prihlášky zdravotnou poisťovňou a 3/ neoznámenie ÚDZS zdravotnej poisťovni do 31. 10. daného kalendárneho roka prijatie prihlášky inou poisťovňou alebo určenie poistného vzťahu s inou poisťovňou.

Provízne podmienky podľa bodu 4.2.1 a 4.2.2 zmluvy (podanie riadne vyplnenej a podpísanej prihlášky zdravotnej poisťovni a ich prijatie zdravotnou poisťovňou) boli v konaní zo skutkového i právneho hľadiska splnené, keď bolo preukázané, že odporca, resp. [REDAKOVANÉ] (ako zmluvný partner odporcu) na základe zmluvy o spolupráci zo dňa 01. 05. 2006 (body 2.1, 2.6 zmluvy) prijala od navrhovateľa a ním zabezpečeného makléra [REDAKOVANÉ] prihlášky na verejné zdravotné poistenie preberacími protokolmi (prílohy k návrhu), na ktorých vyznačil celkový počet prihlášok prijatých od

navrhovateľa, resp. ním zabezpečeného makléra, a počet následne odovzdaných do Union zdravotnej poisťovne, ako aj tým, že zdravotná poisťovňa tieto prijaté prihlášky podľa tabuľkového dôkazu č. 1 priloženého k odporu zaevidovala vo svojom informačnom systéme a pridela im identifikačné číslo.

Odvolaací súd zhodne so súdom prvého stupňa dospel k právnomu záveru, že prijatím prihlášok zdravotnou poisťovňou je možné (a potrebné) na účely splnenia 2. províznej podmienky podľa bodu 4.2.2 zmluvy rozumieť už samotné odovzdanie navrhovateľom sprostredkovaných prihlášok na verejné zdravotné poistenie do zdravotnej poisťovne Union a ich následné prijatie zdravotnou poisťovňou zaevidovaním do jej informačného systému s pridelením 8-miestneho identifikačného čísla, pretože, ako to vyplýva z článku 2 Zmluvy 1. zmluvné strany prijatie prihlášky a jej potvrdenie zdravotnou poisťovňou nespĺvali do jedného pojmu „prijatie“, ale tieto uvádzali samostatne ako jednotlivé fázy procesu naplnenia predmetu zmluvy, z čoho je zrejmé, že aj pri vzniku nároku na províziu je potrebné medzi nimi rozlišovať tak, že na splnenie 2. províznej podmienky podľa bodu 4.2.2 postačí samo prijatie prihlášky, a teda nie je možné ho podmieniť aj potvrdením prihlášky zdravotnou poisťovňou, čo nie je ďalej uvedené v tejto províznej podmienke. V tejto súvislosti sú preto právne irelevantné všetky námietky odporcu, ktoré by splnenie 2. províznej podmienky podmienili aj potvrdením prihlášky zdravotnou poisťovňou, resp. vznikom poistného vzťahu.

Uvedené platí aj v prípade tzv. duplicitných prihlášok, ktoré nie je možné považovať za neplatné právne úkony len preto, že boli vykonané opakovane, v dôsledku čoho ich právne účinky nemusia alebo nemôžu nastať podľa príslušnej právnej úpravy verejného zdravotného poistenia, čo však nerobí tieto úkony absolútne neplatnými podľa § 37 a nasl. Občianskeho zákonníka, na čo by mal súd prihliadať z úradnej povinnosti. Na tomto mieste je možné tiež súhlasiť s názorom navrhovateľa, že ak sa chcel odporca pri (ne)vyplatení provízie domáhať inštitútov ako „vznik poistného vzťahu“ či „potvrdenie prihlášky“, mal si ich (ako jediných) do províznych podmienok zmluvy zakomponovať a nie viazať vyplatenie provízie navrhovateľa na splnenie od vzniku poistného vzťahu a potvrdenia prihlášky odlišných províznych podmienok. Odporca pritom nepovažoval provízne podmienky za nesúladne s predmetom zmluvy, keď tieto podľa jeho názoru predstavovali predpoklady k tomu, aby mohla byť prihláška potvrdená zdravotnou poisťovňou, pričom, ako to

vyplývalo z vykonaného dokazovania, odporca taktiež nerátal s takou vysokou mierou možnosti výskytu duplicitných prihlášok. V zmysle § 571 ods. 2 Obchodného zákonníka boli v Zmluve 1 stanovené provízne podmienky v jej bode 4.2, ktoré však nie je možné rozšíriť aj inými podmienkami, keďže by sa nad rozsah stanovených zmluvných podmienok pri tejto mandátnej zmluve uplatňoval ostatný obsah ustanovenia § 571 ods. 2 Obchodného zákonníka, podľa ktorého vzniká mandatárovi nárok na odplatu, keď riadne vykoná činnosť, na ktorú bol povinný, a to bez ohľadu na to, či priniesla očakávaný výsledok, a teda nie obsah ust. § 644 Obchodného zákonníka, ktoré platí pri zmluve o sprostredkovaní.

Čo sa týka 3. províznej podmienky, táto sa považuje za splnenú, nakoľko odporca, ktorého zatažovalo dôkazné bremeno preukázať jej nesplnenie, nepredložil v tomto smere relevantný dôkaz, a to oznámenie ÚDZS do 31. 10. daného kalendárneho roka o prijatí alebo potvrdení jednotlivých prihlášok inou poisťovňou alebo určení poisťného vzťahu s inou poisťovňou. Odporca síce predložil súdu dôkazy na preukázanie svojho tvrdenia o neoprávnenosti navrhovateľom uplatneného nároku z dôvodu, že ÚDZS poskytol informáciu zdravotnej poisťovni o prijatí, dátume a čase prijatia prihlášky alebo potvrdení prihlášky v inej zdravotnej poisťovni pri zmene zdravotnej poisťovne do 31. októbra daného roka, avšak išlo len o nepriame a neskôr vytvorené dôkazy - fotografie získané z webových sídiel jednotlivých zdravotných poisťovní a z webového sídla ÚDZS ZP, ktorými odporca preukazoval vznik poisťného vzťahu k 01. 01. 2007 v inej zdravotnej poisťovni ako v Union ZP. Tieto nepriame dôkazy však nie sú spôsobilé nahradiť oznámenie ÚZDS k jednotlivým prihláškam, ktoré malo byť uskutočnené do 31. 10. daného roka vo vzťahu k zmluvnému partnerovi (zdravotnej poisťovni) podľa predmetnej províznej podmienky, a ktoré ako jediné mohlo mať za následok nevzniknutie nároku navrhovateľa za odovzdané a zdravotnou poisťovňou prijaté prihlášky. Zabezpečenie tohto dôkazu v konaní zatažovalo odporcu, ktorý zároveň znáša následky nepreukázania nesplnenia 3. províznej podmienky (neunesenia dôkazného bremena) spôsobom, aký si v zmluvných podmienkach dohodol s navrhovateľom. V tejto súvislosti preto nie je možné súhlasiť s názorom odporcu, že mu zo žiadneho záväzku nevyplývala povinnosť predkladať navrhovateľovi stanoviská ÚDZS a ani žiadne informácie, ktoré boli priamo poskytnuté úradom [REDACTED], a že navrhovateľ dobrovoľne súhlasil s tým, že informácie bude dostávať spracovaním údajov z [REDACTED]

(nie napr. z ÚDZS), pretože tieto skutočnosti z uvedenej províznej podmienky v Zmluve 1 nevyplývajú.

Ostatné skutočnosti, argumenty, ako aj dôkazy, ktoré boli odporcom uvedené, označené alebo navrhnuté, nie sú spôsobilé spochybníť správnosť uvedených skutkových a právnych záverov súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu, ktoré sú jedine rozhodujúce pre posúdenie dôvodnosti uplatneného nároku navrhovateľa, a preto v zmysle ust. § 120 ods. 1 veta druhá O. s. p. nie je, a ani v konaní pred súdom prvého stupňa nebol dôvod na ich vykonanie, vysporiadanie sa s nimi, resp. na ich zohľadnenie či vyhodnotenie tak, ako to odporca vo svojom odvolaní namieta...»

21. Najvyšší súd odmietol dovolanie sťažovateľky proti rozsudku krajského súdu ako procesne neprípustné bez preskúmania vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu. Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého uznesenia dospel k záveru, že v konaní nedošlo k odňatiu možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f) OSP, keďže rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí, a preto ich nemožno považovať za nepreskúmateľné. Najvyšší súd skúmal prípustnosť dovolania v intenciách svojho stanoviska R 2/2016, ktoré prijalo občianskoprávne kolégium najvyššieho súdu 3. decembra 2015, podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia môže zakladať prípustnosť dovolania § 237 ods. 1 písm. f) OSP len výnimočne, ak písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu.

III.

Zhrnutie sťažnostnej argumentácie

22. Sťažovateľka svoju rozsiahlu sťažnostnú argumentáciu vymedzila v častiach IV, V, VI, VII, VIII, IX a X sťažnosti s tým, že v časti IV sťažnosti namieta nepreskúmateľnosť rozsudku krajského súdu, ktorú vidí v nevysporiadaní sa krajského súdu s jej odvolacími námietkami, v nedostatočnom odôvodnení a vo vnútornej rozpornosti.

23. Členitú argumentáciu sťažovateľky s opakujúcimi sa argumentačnými okruhmi (a to aj v ostatných častiach jej sťažnosti) možno zhrnúť tak, že sťažovateľka v podstatnej časti svojej argumentácie namieta podľa nej nesprávne, arbitrárne a aj nedostatočne odôvodnené skutkové a právne závery okresného súdu, a tým, že si ich osvojil krajský súd vo svojom potvrdzujúcom rozsudku. Sťažovateľka zdôrazňuje najmä tieto nedostatky záverov vyslovených, resp. osvojených krajským súdom:

- Okresný ani krajský súd „... *neuviedol, na základe ktorých vykonaných dôkazov, na základe akých myšlienkových pochodov pri vyhodnocovaní dôkazov, ako aj pri posudzovaní prejednávanej veci, prijal... skutkové a právne závery... o určení počtu a vekovej kategorizácii Prihlášok, pri ktorých údaje boli splnené všetky provízne podmienky... a... Prihlášok, pri ktorých nebola splnená aspoň jedna provízna podmienka...*“. V tejto súvislosti sťažovateľka uviedla aj to, že „*žalobný návrh Žalobcu bol od začiatku vymedzený nedostatočne určito a nepreskúmateľne vzhľadom na to, že Žalobca v ňom nevymedzil za sprostredkovanie ktorých konkrétnych Prihlášok si uplatňuje nárok na odmenu...*“.

- Nie sú podľa sťažovateľky správne závery, že „*povinnosťou Žalobcu, resp. Makléra nebolo zabezpečovať vznik právneho (poistného) vzťahu medzi Union ZP a fyzickou osobou, ktorá podala Prihlášku...*“, a nesprávne závery, že „*splnenie prvej províznej podmienky... bolo „preukázané preberaciami protokolmi“... že splnenie druhej províznej podmienky... bolo „preukázané zaevidovaním jednotlivých prihlášok v informačnom systéme zdravotnej poisťovne a pridelením identifikačného čísla“... že splnenie tretej províznej podmienky... bolo „preukázané nepredložením stanovísk k jednotlivým prihláškam“*».

- Sú rozporné závery okresného súdu (a tým aj krajského súdu), keď „*konštatoval splnenie 1. províznej podmienky – predložením bližšie neurčených preberacích protokolov a splnenie 2. províznej podmienky – zaevidovaním Prihlášok do informačného systému a na druhej strane Prvostupňový súd vo výroku Rozsudku Prvostupňového súdu bez akéhokoľvek odôvodnenia pravdepodobne čiastočne akceptoval Sťažovateľom preukázané vady Prihlášok, keď Žalobcovi nepriznal nárok na odmenu za sprostredkovanie niektorých Prihlášok aj napriek tomu, že všetky tieto Prihlášky boli obsiahnuté v preberacích protokoloch o odovzdaní Prihlášok do [REDACTED], resp. údajne mali byť zaevidované*

aj v informačnom systéme [REDACTED] a Sťažovateľ k nim nepredložil negatívne stanovisko ÚDZS.“.

- Okresný súd ani krajský súd sa nevyrovnali s jej obrannou argumentáciou, v ktorej poukazovala na to, že «... preberacie protokoly preukazujú len to, že Žalobca, resp. Maklér odovzdali Prihlášky v konkrétnom počte do obchodnej spoločnosti [REDACTED] (nie Sťažovateľovi), avšak samotným odovzdaním nebolo potvrdené splnenie 1. províznej podmienky, resp. to, že Prihláška je „riadne vyplnená, vlastnoručne podpísaná poistencom a jej súčasťou sú všetky požadované prílohy“, nakoľko takéto „vady“ Prihlášky sa mohli stať zjavnými... po samotnom preberacom konaní...».

- Osobitne sťažovateľka namieta závery okresného súdu i krajského súdu pri posudzovaní vzniku nárokov žalobcu na províziu pri prihláškach duplicitných a prihláškach trpiacich vadami, k čomu uviedla: «... v konkrétnych prípadoch podania Prihlášky (pričom tento úkon „podanie prihlášky“ predstavuje právny úkon) išlo o absolútne neplatný právny úkon, keďže nešlo o prejav slobodnej alebo vážnej vôle poistenca (napr. v prípadoch zneužitia osobných údajov poistencov alebo mŕtvych osôb) alebo bolo podanie Prihlášky urobené v rozpore so zákonom (napr. podaná Prihláška neobsahovala všetky náležitosti vyžadované príslušným zákonom č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení, resp. nebola formálne správna alebo vecne úplná), a teda pri týchto Prihláškach nebola splnená 1. provízna podmienka... podanie duplicitných Prihlášok bolo absolútne neplatným právnym úkonom, z dôvodu nemožnosti predmetu právneho úkonu od začiatku - podania duplicitnej Prihlášky (ust. §37 ods. 2 Občianskeho zákonníka), nedovolenosti predmetu právneho úkonu podania duplicitnej Prihlášky (ust. §39 Občianskeho zákonníka), resp. nedostatkom vážnosti vôle konajúcej osoby pri podaní duplicitnej Prihlášky (ust. §37 ods. 1 Občianskeho zákonníka).»

- Sťažovateľka ďalej uviedla, že «medzi účastníkmi konania sporný a legislatívne nedefinovaný pojem „prijatie Prihlášky“ je potrebné interpretovať vo význame, ako ho používajú príslušné všeobecne záväzné právne predpisy týkajúce sa verejného zdravotného poistenia, ako aj subjekty verejného zdravotného poistenia (zdravotné poisťovne, ÚDZS, Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky) a v žiadnom prípade nie je možné pojem „prijatie Prihlášky“ len arbitrárne (bez akéhokoľvek odôvodnenia) stotožniť s pojmom

„zaregistrovanie“ Prihlášky do informačného systému [REDACTED]. ... interpretácia pojmu „prijatie Prihlášky“ bola rozhodujúca pre posudzovanie splnenia 2. províznej podmienky.».

24. V ďalšej V časti svojej sťažnosti sťažovateľka namieta rozpornosť postupu konajúcich súdov so zákonom, ktorú vidí vo vykonaní výsluhu svedka [REDACTED] v rozpore s § 126 ods. 2 prvou vetou OSP, t. j. bez zisťovania okolností, ktoré môžu mať vplyv na jeho vierohodnosť, vo vykonaní listinných dôkazov v rozpore s § 129 ods. 1 OSP, t. j. bez prečítania alebo oboznámenia obsahu listín, keď okresný súd na pojednávaní konanom 10. apríla 2014 uviedol, že oboznamuje obsah spisového materiálu prečítaním listinných dôkazov, avšak bez akéhokoľvek určenia, ktoré listinné dôkazy prečítaním oboznámil, a napokon aj v porušení zásady voľného hodnotenia dôkazov v rozpore s § 125 OSP a § 132 OSP.

25. Sťažovateľka v VI časti sťažnosti namieta porušenie svojich práv nedôvodným zamietnutím jej dôkazných návrhov a v VII časti sťažnosti nedostatočným odôvodnením procesu dokazovania, ktoré vidí v opomenutí okresného súdu rozhodnúť o návrhu sťažovateľky na vykonanie výsluchu svedka a na zabezpečenie dôkazu od tretieho subjektu, ďalej v nevyrovnaní sa s dôkazmi predloženými sťažovateľkou.

26. V časti VIII sťažnosti sťažovateľka namieta porušenie svojich práv tým, že krajský súd bez vykonania dokazovania dospel k odlišným skutkovým zisteniam ako okresný súd. V tejto časti sťažnostnej argumentácie sťažovateľka podrobne porovnáva závery okresného súdu a krajského súdu s poukazom na listinné dôkazy, o ktoré opiera svoje závery krajský súd, a uvádza:

„Odvolací súd svoje rozhodnutie v odôvodnení Rozsudku Odvolacieho súdu opiera o dôkazy, ktoré Prvostupňový súd nevykonal... a to konkrétne o preberacie protokoly o vrátení vadných (chybných) Prihlášok..., Zmluva o spolupráci so [REDACTED]..., preberacie protokoly predložené Žalobcom k žalobnému návrhu..., fotografie z webových sídiel zdravotných poisťovní a z webového sídla UDZS... a bez zopakovania alebo doplnenia dokazovania dospel k skutkovým zisteniam a následne aj právnym záverom odlišným od skutkových zistení a právnych záverov Prvostupňového súdu. Takto postupoval

Odvolační soud napriek tomu, že konštatoval, že bude postupovať v súlade s ust. § 219 ods. 2 O. s. p.“

27. V časti IX sťažnosti sťažovateľka uvádza ďalšie pochybenia okresného súdu i krajského súdu, ktorými malo dôjsť najmä k porušeniu jej základného práva na rovnosť účastníkov v konaní. Konkrétne vidí tieto pochybenia v *„eklektickom a neopodstatnenom výbere dôkazov a jednostranných záveroch všeobecných súdov“*, v nevyrovnaní sa s argumentáciou sťažovateľky a vo vykonaní dôkazu (výsluchu svedka [REDACTED]) nenavrhnutého žiadnym z účastníkov.

28. V závere sťažovateľka v X časti sťažnosti uvádza argumentáciu na podporu tvrdeného porušenia svojich práv uznesením najvyššieho súdu, ktorú vidí v jeho nepreskúmateľnosti pre nedostatočné odôvodnenie, v nevyrovnaní sa s dovolacou argumentáciou sťažovateľky a v *„neodôvodnenom odklone od už súdmi vysloveného právneho názoru“* a *„neodôvodnenom odmietnutí dovolania“*.

IV.

Vyjadrenia krajského súdu a najvyššieho súdu a stanovisko sťažovateľky k nim

29. Krajský súd vo svojom vyjadrení uviedol:

„Senát ICob v predmetnej veci zaujal jednoznačné stanovisko, na ktorom naďalej zásadne trvá a zastáva názor, že prijal správny právny záver po dôslednom preskúmaní obsahu spisu ako i napadnutého rozhodnutia a svoje rozhodnutie riadne odôvodnil a uviedol všetky skutočnosti, ktoré majú podstatný vplyv pre rozhodnutie odvolacieho súdu.

Sťažovateľka považuje za sporné žalobcom uplatňované nároky, pričom namieta nesplnenie zmluvne dohodnutých podmienok pre vznik nároku žalobcu na províziu. Podľa sťažovateľky zo zmlúv, ktorými sa spravovala spolupráca účastníkov, predmet činnosti a záväzok žalobcu, respektíve makléra, spočíval v sprostredkovaní nielen prijatia, ale aj potvrdenia prihlášok zdravotnou poisťovňou, teda nárok na províziu žalobcovi

vznikol len v prípade, ak došlo aj k potvrdeniu prijatia prihlášky poisťovňou, t. j. k vzniku zmluvného vzťahu medzi poisťencom a poisťovňou.

S týmto záverom sa však odvolací súd nestotožnil. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí zdôraznil, že predmetom sporu je hlavne vyriešenie právnej otázky, či boli v prípade sprostredkovaných prihlášok splnené podmienky na vznik nároku žalobcu na províziu, tak ako sú tieto podmienky stanovené v bode č. 4 Zmluvy 1 (takisto aj v prípade Zmluvy 2). Odvolací súd dospel k nespornému záveru, že uvedené podmienky splnilo 31693 kusov prihlášok poisťencov pri Zmluve č. 1 a 1983 kusov prihlášok poisťencov pri Zmluve č. 2, za ktoré žalobcovi podľa rozpisovaných vekových kategórií prislúcha odmena v celkovej výške 981.871,47 eur.

Sťažovateľka poukázala na nepreskúmateľnosť rozsudku odvolacieho súdu z dôvodu, že odvolací súd sa nevysporiadal s jej odvolacími námietkami, rozsudok je nedostatočne odôvodnený a vnútorne rozporný.

K tejto námietke odvolací súd uvádza, že podľa jeho názoru bolo podstatou sporu medzi účastníkmi konania výklad zmluvných dojednaní Zmluvy č. 1 a Zmluvy č. 2. Podľa názoru odvolacieho súdu sú ustanovenia Zmluvy č. 1, upravujúce podmienky, za ktorých vzniká nárok na odmenu - províziu dostatočne určité a zrozumiteľne, pričom podľa obsahu ide o zmluvu mandátnu podľa ustanovenia § 566 a nasl. Obchodného zákonníka. Na vznik nároku žalobcu na províziu zmluva ustanovila, že musia byť kumulatívne splnené tieto podmienky:

1. podanie riadne vyplnenej a podpísanej prihlášky zdravotnej poisťovni,
2. prijatie prihlášky zdravotnou poisťovňou,
3. neoznámenie ÚDZS zdravotnej poisťovni do 31.10. daného kalendárneho roka, prijatie prihlášky inou poisťovňou alebo určenie poisťného vzťahu s inou poisťovňou.

Podľa názoru odvolacieho súdu sú tieto podmienky stanovené určito, jasne a zrozumiteľne a nie je im možné prikladať žiadny ďalší iný výklad, ani význam. Zo žiadneho ustanovenia predmetnej zmluvy nevyplýva záver sťažovateľky, že k vzniku nároku na províziu žalobcovi môže dôjsť len v prípade, ak došlo aj k potvrdeniu prijatia prihlášky poisťovňou, t. j. k vzniku zmluvného vzťahu medzi poisťencom a poisťovňou.

Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zdôraznil, že pokiaľ žalovaný namietal žalobcom tvrdený skutkový stav, bolo povinnosťou žalovaného preukázať prípadnú

rozpornosť a neodôvodnenosť žalobcom uplatneného nároku na úhradu provízie. Pokiaľ ide najmä o tretiu províznu podmienku, ktorá sa považuje za splnenú iba v prípade predloženia relevantného dôkazu, a to oznámenia ÚDZS do 31.10. daného kalendárneho roka o prijatí alebo potvrdenie jednotlivých prihlášok inou poisťovňou, odvolací súd tiež zdôraznil, že dôkazné bremeno zaťažovalo žalovaného, ktorý spochybňoval práve splnenie tejto tretej províznej podmienky žalobcom. Žalovaný v rámci prvoinštančného konania predkladal súdu dôkazy, avšak tak ako uviedol odvolací súd vo svojom rozhodnutí, tieto dôkazy neboli a nemohli byť spôsobilé nahradiť oznámenie ÚDZS k jednotlivým prihláškam, ktoré malo byť uskutočnené do 31.10. daného roka vo vzťahu k zmluvnému partnerovi (zdravotnej poisťovni) podľa predmetnej províznej podmienky a ktoré ako jediné mohlo mať za následok nevzniknúť tie nároku žalobcu za odovzdané a zdravotnou poisťovňou prijaté prihlášky.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti namietla porušenie svojich práv nedôvodným zamietnutím jej dôkazných návrhov. V tejto súvislosti odvolací súd opätovne uvádza, že podstatou daného sporu bolo vyriešenie právnej otázky, a to vyhodnotením zmluvných dojednaní, kedy vzniká nárok na odmenu – províziu.

Úlohou súdu v danej veci bolo teda výlučne posúdiť zmluvné dojednania, ktoré si zmluvné strany dobrovoľne a slobodne upravili v predmetných Zmluvách č. 1 a č. 2. Súdny posudzujú zmluvné dojednania z hľadiska určitosti, zrozumiteľnosti, prípustnosti, či dané ustanovenia Zmluvy nie sú v rozpore so zákonom a podobne. Úlohou súdu však nie je odstraňovať nedostatky zmluvných dojednaní, prípadne vykladať zmluvné dojednania v prospech jedného zo zmluvných partnerov, pokiaľ takýto záver nevyplýva jednoznačne, za použitia základných výkladových pravidiel zo zmluvných dojednaní. Pokiaľ zmluvné strany, v danom prípade sťažovateľka, bola toho názoru, že nárok na vyplatenie provízie žalobcovi vzniká až po splnení ďalších podmienok tak, ako ich uvádza vo svojej sťažnosti a tiež v rámci súdneho konania, bolo povinnosťou sťažovateľky ako zmluvného partnera trvať na takej úprave, ktorá vyhovuje požiadavkám sťažovateľky v súvislosti so vznikom nároku na vyplatenie provízie. Opomenutie tejto povinnosti však nemôže byť na ťarchu druhého zmluvného partnera, v danom prípade žalobcu, a teda súd mohol posudzovať zmluvne dojednania výlučne z hľadiska určitosti, zrozumiteľnosti a zákonnosti zmluvných dojednaní, čo aj vykonal. S tým súvisí aj nevykonanie navrhovaných dôkazov zo strany sťažovateľky, nakoľko odvolací súd vyhodnotil takéto dôkazy za neopodstatnené, ktoré

nemohli zvrátiť správnosť právnych záverov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré potvrdil i odvolací súd vo svojom rozhodnutí.

Z uvedených dôvodov ako i z dôvodov, ktoré odvolací súd uviedol vo svojom rozhodnutí sp. zn. 1Cob/286/2014 zo dňa 23.04.2015, tento zotrúva na svojom stanovisku, ktoré už prezentoval v uvedenom rozhodnutí.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, keďže predmetné rozhodnutie odvolacieho súdu je vnútorne konzistentné, správne, logicky a dostatočne presvedčivo odôvodnené, je nepochybné, že postupom Krajského súdu v Bratislave v odvolacom konaní sp. zn. 1Cob/286/2014 nedošlo k porušeniu sťažovateľkou namietaných základných práv a jej sťažnosť zo dňa 27.06.2016 je nedôvodná.“

30. Najvyšší súd vo svojom vyjadrení uviedol:

«Z obsahu spisu Najvyššieho súdu sp. zn. 3Obdo/46/2015 vyplýva, že predmetom dovolacieho konania bolo preskúmanie rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 25. apríla 2015, č. k. 1Cob/286/2014-669 na základe dovolania žalovaného. Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil, preto prípustnosť dovolania podľa ust. § 238 O. s. p. nebola daná. Prípustnosť dovolania prichádzala v rozhodovanej veci do úvahy iba, ak by konanie bolo postihnuté niektorou z procesných väd vymenovaných v ust. § 237 ods. 1 O. s. p.

Žalovaný svoje dovolanie odôvodnil tvrdením, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Odňatie možnosti konať pred súdom videl sťažovateľ v tom, že napadnuté rozhodnutie je nedostatočne odôvodnené a nepreskúmateľné a zároveň, že odvolací súd sa nevyrovnal s odvolacou argumentáciou žalovaného, pričom namiesto toho, aby rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa nahradil svojím vlastným odôvodnením.

Sťažovateľ predovšetkým namieta vo svojej sťažnosti, že napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu je nepreskúmateľné. Dovolací senát pri rozhodovaní o dovolaní sťažovateľa v plnej miere rešpektoval rozhodnutie uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod R 111/1998, podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá procesnú vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., ale

(len) inú vadu konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), ktorá však nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania. Uvedený záver zastávajú aj všetky senáty Ústavného súdu, pričom poukazujem na ďalšie rozhodnutia Ústavného súdu, napr. I. ÚS 184/2010, III. ÚS 184/2011, I. ÚS 264/2011, I. ÚS 141/2011, IV. ÚS 481/2011, III. ÚS 148/2012, IV. ÚS 481/2011, IV. ÚS 208/2012, IV. ÚS 90/2013, I. ÚS 287/2014.

V ústavnou sťažnosťou napadnutom rozhodnutí najvyšší súd vzal do úvahy aj stanovisko najvyššieho súdu R 2/2016, ktoré prijalo občianskoprávne kolégium najvyššieho súdu 3. decembra 2015 v tomto znení: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.“

Z tohto dôvodu najvyšší súd v napadnutom uznesení skúmal, či nejde o výnimku uvedenú v druhej vete citovaného stanoviska a či nedošlo k naplneniu dovolacieho dôvodu vymedzeného ustanovením § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. Dovolací súd preto skúmal, či dovolaním napadnutý rozsudok krajského súdu dal odpovede na všetky zásadné otázky dôležité pre rozhodnutie vo veci samej a skonštatoval, že skutkové a právne závery súdu prvého stupňa nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ako celok splňa parametre zákonného odôvodnenia.

Pokiaľ ide o námietku sťažovateľa, že dovolací súd nepoukázal na časti odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, ktoré by dávali aspoň čiastočne odpovede na sťažovateľom namietané nedostatky odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, je potrebné uviesť, že nie je povinnosťou všeobecného súdu vo svojom rozhodnutí odpovedať na všetky otázky, ktoré nastolí vo svojom opravnom prostriedku účastník, ale súd sa má vo svojom rozhodnutí zaoberať len skutočnosťami, ktoré sú kľúčové pre rozhodnutie vo veci (rozhodnutie ESLP Kraska proti Švajčiarsku z 29. 04. 1993, rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 410/06). V danej veci bolo pre rozhodnutie dovolacieho súdu postačujúce, aby posúdil, či sťažovateľom namietaná vada nedostatočného odôvodnenia odvolacieho súdu predstavuje ním označenú vadu uvedenú v ust. § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., pričom v ústavnou sťažnosťou napadnutom uznesení dal dovolací súd sťažovateľovi jasnú odpoveď

na to, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia v rozhodovanej veci nepredstavovala vadu zmätočnosti v zmysle ust. § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.

Tvrdenie sťažovateľa o tom, že dovolací súd meritóme posudzoval dovolaním napadnuté rozhodnutie, nezodpovedá skutočnosti, nakoľko dovolací súd posudzoval len skutočnosti procesného charakteru z hľadiska výnimky uvedenej v druhej vete stanoviska R 2/2016. Dovolací súd sa vo svojom rozhodnutí nevenoval právnej stránke veci, ako tvrdí sťažovateľ, keďže sa právnym posúdením veci okresným a krajským súdom nemohol venovať, lebo dovolanie bolo v zmysle § 238 O. s. p. neprípustné.

Dovolací súd sa zaoberal aj tvrdením sťažovateľa, podľa ktorého si mal odvolací súd odvodiť vlastné skutkové zistenia bez vykonaného dokazovania. Z odôvodnenia uznesenia sp. zn. 3Obdo/46/2015 vyplýva, že sa nestotožnil s tvrdením dovolateľa o tom, že odvolací súd sa nezaoberal niektorými jeho námietkami, pretože už ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi. Podľa najvyššieho súdu predmet konania bol určito a jednoznačne vymedzený, a preto námietku žalovaného, že bol vylúčený z možnosti relevantne argumentovať proti návrhu žalobcu a nemal z toho dôvodu súdom vytvorenú možnosť chrániť svoje práva a právnom chránené záujmy, vyhodnotil ako nedôvodnú. Ďalej uviedol, že odvolací súd na zdôvodnenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktoré bolo vo výroku vecne správne, doplnil ďalšie dôvody tak, ako mu to umožňuje ust. § 219 ods. 2 O. s. p., preto námietku dovolateľa o porušení zásady dvojinstančnosti konania neakceptoval.

Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa nestotožnil so skutkovými a právnymi závermi najvyššieho súdu a ústavnú sťažnosť využíva iba ako ďalší opravný prostriedok, čo je neprípustné.

Vzhľadom na uvedené má najvyšší súd za to, že uznesením sp. zn. 3Obdo/46/2015 z 30. marca 2016, k porušeniu sťažovateľom namietaných práv nedošlo.»

31. Sťažovateľka vo svojom stanovisku k vyjadreniu krajského súdu a najvyššieho súdu zotrvala na dôvodnosti svojej sťažnosti v intenciách svojej doterajšej sťažnostnej argumentácie.

V.

Právne východiská

32. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických a právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

33. Podľa čl. 1 ods. 1 ústavy Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní rovní. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

34. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj z rozhodnutí ústavného súdu vyplýva, že základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy aj právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v sebe okrem iných práv a záruk (právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a pod.) zahŕňajú aj právo na odôvodnenie rozhodnutia, pričom „Právo na spravodlivý súdny proces nevyžaduje, aby súd v rozsudku reagoval na každý argument prednesený v súdnom konaní. Stačí, aby reagoval na ten argument (argumenty), ktorý je z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považovaný za rozhodujúci.“ (napr. Georgidias v. Grécko z 29. 5. 1997, Recueil III/1997, m. m. pozri tiež rozsudok vo veci Ruiz Torija c. Španielsko z 9. 12. 1994, Annuaire, č. 303-B rozsudok vo veci Ruiz Torijo c. Španielsko z 9. 12. 1994).

35. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia má podať jasne a zrozumiteľne odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (III. ÚS 78/07, IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05).

36. Ústavný súd vo svojej doterajšej judikatúre už konštatoval, že v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v zásade nie je skutkovým súdom, ktorý by vykonával dokazovanie na zistenie skutkového stavu, ktorým by mohol či mal odhaľovať pravdivosť skutkových tvrdení (I. ÚS 200/2011). Ústavný súd v tejto súvislosti tiež uvádza, že aj podľa rozhodovacej činnosti Komisie pre ľudské práva (sťažnosť č. 6172/73, X. v. United Kingdom, sťažnosť č. 10000/83, H. v. United Kingdom) sa pod spravodlivým súdnym procesom na účely čl. 6 dohovoru v žiadnom prípade nechápe právo účastníka súdneho konania na preskúmanie toho, akým spôsobom vnútroštátny súd hodnotil právne a faktické okolnosti konkrétneho prípadu.

37. Ústavný súd zároveň poznamenáva, že jeho úlohou nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Ústavný súd je v súlade so svojou všeobecnou právomocou vyjadrenou v čl. 124 ústavy súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Táto právomoc spolu s právomocou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy mu umožňuje preskúmať aj napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov, avšak iba z hľadiska, či tieto rozhodnutia, resp. v nich vyslovené závery sú alebo nie sú v súlade s ústavno-procesnými zásadami upravenými v ústave.

38. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré im predchádzali, alebo samotným

rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

39. Úlohou ústavného súdu bolo preto preskúmať, či požadované limity spravodlivého súdneho konania boli v prípade sťažovateľky dodržané a či sa náležité posúdenie veci sťažovateľky odrazilo v jasnom a zrozumiteľnom zodpovedaní všetkých právnych a skutkovo relevantných otázok, teda aj v náležitom odôvodnení namietaných rozhodnutí.

VI.

Vlastné závery ústavného súdu

40. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozsudku krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu sústredil svoju pozornosť na ich závery v otázke vzniku nároku na províziu uplatňovanú žalobcom v konaní proti sťažovateľke a konštatuje, že tieto závery nie je možné hodnotiť ako ústavne súladné vzhľadom na absenciu ich presvedčivého odôvodnenia.

41. Okresný súd aj krajský súd dôvodili, že zmluvné dojednania sú v predmetnej otázke určité a zrozumiteľné a z nich jednoznačne vyplýva, že nárok na províziu vzniká žalobcovi za súčasného splnenia troch podmienok označených vo vzťahujúcich sa zmluvách, konkrétne vychádzali z bodov 4.2 oboch zmlúv, v ktorých sa uvádza, že žalobcovi, resp. maklérovi vzniká nárok na odmenu (províziu), ak sú súčasne splnené tri podmienky, a to prvá podmienka *„prihláška, ktorá je riadne vyplnená, vlastnoručne podpísaná poisťcom a jej súčasťou sú všetky požadované prílohy, je podaná zmluvnému partnerovi [REDACTED] (zdravotnej poisťovni)“*, druhá podmienka *„zmluvný partner [REDACTED] (zdravotná poisťovňa) prihlášku prijme“* a tretia podmienka *„Úrad pre dohľad*

nad zdravotnou starostlivosťou neoznámi zmluvnému partnerovi [REDACTED] (zdravotnej poisťovni) najneskôr do 31. 10. kalendárneho roka prijatie alebo potvrdenie prihlášky poistenca inou zdravotnou poisťovňou, alebo určí, že iná zdravotná poisťovňa sa má stať príslušnou zdravotnou poisťovňou“, pričom splnenie týchto podmienok považovali za preukázané, jednoznačnosť takéhoto záveru presvedčivo neodôvodnili minimálne v týchto súvislostiach relevantných pre učinenie vyčerpávajúcich záverov.

42. V prvom rade sa krajský súd v nadväznosti na odvolaciu argumentáciu sťažovateľky nevysporiadal s vymedzením predmetu záväzku žalobcu i makléra v dotknutých zmluvách, keď podľa bodov 2.1 oboch zmlúv tento záväzok žalobcu aj makléra spočíva v zariadení obchodnej záležitosti, ktorou je „*sprostredkovanie prijatia a potvrdenia prihlášok zdravotnou poisťovňou a s tým súvisiace konzultačne-informačné aktivity pri vyplňaní a preberaní prihlášok*“, ako ani s vymedzením záväzku sťažovateľky zaplatiť províziu, keď podľa bodu 2.2 oboch zmlúv má sťažovateľka povinnosť zaplatiť žalobcovi, resp. maklérovi odmenu vo výške a za podmienok uvedených v zmluve a províznych podmienkach tvoriacich jej prílohu „*za vykonávanie činnosti podľa tejto zmluvy, t.j. za sprostredkovanie prijatia a potvrdenia prihlášky zdravotnou poisťovňou*“. Krajský súd (pred tým okresný súd) žiadnym spôsobom pri učinení svojich záverov nereflektovali na to, že podľa označených ustanovení je predmetom záväzku žalobcu i makléra nielen sprostredkovanie prijatia prihlášok, ale aj ich potvrdenia a taktiež nárok na províziu je spojený so splnením takto formulovaného záväzku.

43. Ak krajský súd napriek na prvý pohľad zrejmej pojmovej nejednotnosti pri vymedzení záväzku žalobcu a makléra a záväzku sťažovateľky na zaplatenie provízie (v bodoch 2.1 a 2.2 zmlúv, kde sa uvažuje o prijatí a potvrdení prihlášok) vo vzťahu k vymedzeniu tzv. troch províznych podmienok (v bodoch 4.2 zmlúv, kde sa uvažuje o podaní a prijatí) a v spojení s odlišným výkladom týchto pojmov účastníkmi konania konštatoval dostatočnú určitosť vymedzenia zmluvných podmienok vzniku nároku na províziu, tieto jeho závery absentujú vyčerpávajúce odôvodnenie.

44. Ako na to aj sťažovateľka vo svojej sťažnostnej argumentácii správne poukázala, v okolnostiach danej veci a najmä s ohľadom na samotný charakter činností realizovaných účastníkmi sporu bolo žiaducim venovať osobitnú pozornosť ustáleniu skutočného obsahu sporných pojmov ako „*podanie prihlášky*“, „*prijatie prihlášky*“, „*potvrdenie prihlášky*“ a interpretovať ich vo význame, ako ho používajú príslušné všeobecne záväzné právne predpisy týkajúce sa verejného zdravotného poistenia, ako aj subjekty verejného zdravotného poistenia.

45. Nedostatočné odôvodnenie záverov, kedy a za splnenia akých podmienok vzniká žalobcovi nárok na províziu, činí automaticky neodôvodnenými aj závery o splnení týchto podmienok a dôvodnosti nároku priznaného žalobcovi voči sťažovateľke.

46. V tejto súvislosti je nutné prisvedčiť argumentácii sťažovateľky, v ktorej zdôraznila logickú nekonzistentnosť úvah krajského súdu (pred tým okresného súdu), ktorý za stavu, keď podľa neho «*splnenie prvej províznej podmienky... bolo „preukázané preberaciami protokolmi“... že splnenie druhej províznej podmienky... bolo „preukázané zaevidovaním jednotlivých prihlášok v informačnom systéme zdravotnej poisťovne a pridelením identifikačného čísla“... že splnenie tretej províznej podmienky... bolo „preukázané nepredložením stanovísk k jednotlivým prihláškam“*», bez akéhokoľvek odôvodnenia, pravdepodobne čiastočne akceptujúc sťažovateľkou preukázané nedostatky prihlášok, žalobcovi nepriznal nárok na odmenu za sprostredkovanie niektorých prihlášok aj napriek tomu, že všetky tieto prihlášky boli obsiahnuté v preberacích protokoloch, resp. boli podľa žalobcu zaevidované aj v informačnom systéme poisťovne a sťažovateľka k nim nepredložila negatívne stanovisko Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou.

47. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti vzal do úvahy, že sťažovateľka namietala predovšetkým porušenie základného práva na súdnu ochranu (a spravodlivý proces), ktoré je v demokratickej spoločnosti natoľko závažné, že pri jeho výkone neprichádza do úvahy (zo strany súdov) ani jeho zužujúci výklad a ani také formálne interpretačné postupy, následkom ktorých by mohlo byť jeho neodôvodnené (svojvoľné) obmedzenie, či dokonca popretie.

48. Ústavný súd preto konštatuje, že napadnutý rozsudok krajského súdu trpí nedostatkami riadneho odôvodnenia takej intenzity, ktorá zakladá porušenie základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (výrok 1 tohto nálezu).

49. Ústavný súd zároveň konštatuje, že nedostatky odôvodnenia rozsudku krajského súdu v okolnostiach veci boli spôsobilé založiť prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) OSP a vzhľadom na to, že najvyšší súd v napadnutom uznesení dospel k inému záveru, je nutné konštatovať aj porušenie základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu, ktorým bolo dovolanie sťažovateľky ako neprípustné odmietnuté (výrok 2 tohto nálezu).

50. Pokiaľ ide o sťažovateľkou namietané porušenie jej základného práva na rovnosť účastníkov konania podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, ústavný súd v príčinnej súvislosti so zistenými nedostatkami napadnutých rozhodnutí nezistil možnosť porušenia tohto práva sťažovateľky, a preto jej sťažnosti v tejto časti nevyhoveli (výrok 5 tohto nálezu).

VII.

K zrušeniu napadnutých rozhodnutí a trovám konania

51. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti a svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím boli porušené práva alebo slobody, takéto rozhodnutie zruší. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie.

52. Na základe toho, že ústavný súd rozhodol o porušení označených práv sťažovateľky napadnutým rozsudkom krajského súdu, ako aj uznesením najvyššieho súdu, v súlade s čl. 127 ods. 2 ústavy tieto rozhodnutia zrušil a vrátil vec krajskému súdu

na ďalšie konanie, v ktorom bude tento viazaný právnym názorom ústavného súdu (§ 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde).

53. Ústavný súd napokon rozhodol podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v súvislosti s jej právnym zastupovaním. Sťažovateľka prostredníctvom svojej právnej zástupkyne žiadala, aby jej ústavný súd priznal náhradu trov konania pred ústavným súdom, ktorú vyčíslila sumou 363,80 €.

54. Pri stanovení výšky priznanej náhrady trov právneho zastúpenia sťažovateľky vychádzal ústavný súd z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) s tým, že predmet konania pred ústavným súdom (konanie o sťažnosti v zmysle čl. 127 ústavy) je v zásade nevyjadriteľný v peniazoch a je nezameniteľný s primeraným finančným zadosťučinením alebo s hodnotou predmetu sporu, o ktorom sa koná pred všeobecným súdom (napr. I. ÚS 129/03, III. ÚS 11/05, III. ÚS 142/06). Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2016 je 143 € a hodnota režijného paušálu je 8,58 €.

55. S poukazom na výsledok konania vznikol sťažovateľke nárok na úhradu trov za tri úkony právnej služby uskutočnené v roku 2016 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti ústavnému súdu a stanovisko k vyjadreniam krajského súdu a najvyššieho súdu) v sume 454,74 € vrátane režijného paušálu (3 x 143 € + 3 x 8,58 €). Keďže právna zástupkyňa predložila ústavnému súdu osvedčenie o tom, že je platiteľkou DPH, odmena za poskytnuté právne služby v konaní pred ústavným súdom bola zvýšená o 20 %, čo predstavuje celkovú sumu 545,69 €.

56. Vzhľadom na to, že právna zástupkyňa sťažovateľky si úhradu trov právneho zastúpenia uplatnila iba v sume 363,80 €, ústavný súd, súc viazaný petitom sťažnosti, túto úhradu sťažovateľke priznal len vo výške uplatneného nároku (bod 4 výroku nálezu). Priznanú úhradu trov konania sú povinné zaplatiť sťažovateľke solidárne krajský súd

a najvyšší súd na účet jej právnej zástupkyne (§ 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku).

57. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. novembra 2016